Nr. 3934.

CURRENDA XVI.

A. D. 1874.

Nr. 3599.

Declaratio S. C. C. abusu circa Missarum stipendia.

Cum circa eleemosynas Missarum graves quaedam quaestiones S. Sedi propositae fuerint, eas SSmus D. N. D. Pius divina providentia Papa IX. Emis ac Rmis DD. S. Rom. Ecclesiae Cardinalibus Concilio Tridentino interpretando ac vindicando praepositis expendendas ac resolvendas mandavit. Itaque injuncto sibi muneri, ea qua par est diligentia et consilii maturitate iidem Emmi Patres satisfacere cupientes, infrascripta dubia desuper concinnari voluerunt.

I. An turpe mercimonium sapiat, ideoque improbanda, et poenis etiam ecclesiasticis ii opus fuerit, coercenda sit ab Episcopis eorum Bibliopolarum vel mercatorum agendi ratio, qui adhibitis publicis invitamentis et praemiis, vel alio quocumque modo Missarum eleemosynas colligunt, et Sacerdotibus, quibus eas celebrandas committunt, non pecuniam sed libros aliasve merces rependunt?

II. An haec agendi ratio ideo cohonestari valeat, vel quia nulla facta imminutione,, tot Missae a memoratis collectoribus celebrandae committantur, quot collectis eleemosynis respondeant, vel quia per eam pauperibus Sacerdotibus, eleemosynis Missaram carentibus subvenitur?

III. An hujusmodi eleemosynarum collectiones et erogationes tunc etiam improbandae et coercendae, ut supra, sint ab Episcopis, quando lucrum, quod ex mercium cum eleemosynis permutatione hauritur, non in proprium colligentium commodum, sed in piarum institutionum et bonorum operum usum vel incrementum impenditur?

IV. An turpi mercimonio concurrant, ideoque improbandi atque etiam coercendi, ut supra, sint ii, qui acceptas a fidelibus vel locis piis eleeomosynas Missarum tradunt Bibliopolis, mercatoribus, aliisque earum collectoribus, sive recipiant, sive non recipiant quidquam ab iisdem praemii nomine?

V. An turpi mercimonio concurrant, ideoque improbandi et coercendi, ut supra, sint ii, qui a dictis Bibliopolis, et mercatoribus recipiunt pro Missis celebrandis libros, aliasve merces, harum pretio sive imminuto, sive integro?

VI. An illicite agant ii, qui pro Missis celebratis recipiunt stipendi loco libros vel alias merces, seclusa quavis negotiationis, vel turpis lucri specie?

VII. An liceat Episcopis sine speciali S. Sedis venia ex eleemosynis Missarum, quas fideles celebrioribus Sanctuariis tradere solent, aliquid detrahere, ut eorum decori et ornamento consulatur, quando praesertim ea propriis reditibus careant?

VIII. An et quid agendum ab Episcopis, ne in iisdem Sanctuariis plures Missarum eleemosynae congerantur, quam quae ibi intra praescriptum, seu breve tempus absolvi queant?

IX. An et quid agendum ab Episcopis, ut Missae, sive quae singulis Sacerdotibus, sive quae Ecclesiis et locis piis a fidelibus celebrandae committuntur, accurate et fideliter persolvantur?

Quibus dubiis non semel in propriis comitiis sedulo et accurate perpensis, tandem in Congregatione Generali habita in Palatio Apostolico Vaticano die 25 Julii 1874, iidem Emmi Patres in hunc modum respondendum censuerunt, videlicet

Ad I. Affirmative.
Ad II. Negative.
Ad III. Affirmative.
Ad IV. Affirmative.
Ad V. Affirmative.
Ad VI. Negative.
Ad VII. Negative, nisi de consensu oblatorum.
Ad VIII. et IX. Standum Constitutionibus Apostolicis et Decretis alias datis (1)

Factaque die 31 Augusti 1874 de his omnibus SSmmo D. N. per me infrascriptum. Secretarium relatione, Sanctitas Sua resolutiones S. Congregationis Apostolica sua auctoritate adprobavit et confirmavit, atque ad Episcopos transmitti jussit, ut ipsi eas intra propriae jurisdictionis limites exequendas, perpetuoque et inviolabiliter servandas curent. Contrariis non obstantibus quibuscunque.

Datum Romae ex Secretaria S. Congregationis Concilii die 9 Septembris 1874.

P. CARD. CATERINI Praef.

P. Archiepiscopus Sardianus Secr.

(1) Vide Benedict. XIV. Instit. Eccl. 56: De Synodo Dioeces. lib. 5. cap. 8. seq. De Sacrif. Miss. Lib. 3. cap. 21. seq.

Nr. 3933.

Jngens quotannis est numerus eorum, qui vota abstinentiae et temperantiae a potibus inebriantibus perfide laedunt — videtur commendatus a Nobis tractatus e Currenda V. ex anno 1850. pag. 24. de laesione votorum horum, vel non recte tractari, vel non plene sufficere; ideo fortiora media ad huic peccato occurrendum essent adhibenda.

Laedentes hoc votum Deo perfricte blasphemiam irrogant — forte huic malo felicius medererctur exemplis historicis? cum verba solum moveant, exempla autem trahant. —
Commendamus hunc in finem exemplum historicum e veteri Testamento de tristissimo fine Core, Dathan et Abiron, qui pariter Deum blasphemarunt, et ita infeliciter finierunt;— dein aliud exemplum e Breviario ex vita S. Cypriani die 26. Septembris, specietenus responsum, quale daemon Cypriano adhuc Mago dedit. Forte hac via felicius retraherentur oviculae ab hac offensa dei, si exempla haec data occasione et saepius,— apte et graphice auditoribus depingerentur, — quia exempla trahunt. Nacte igitur Fratres! ad rem, et Deus misesicors et benignus benedicet conatibus vestris.—

E Consist. Ep. Tarn. 7. Nov. 1874.

Nr. 3761.

Okólnik Rady szkolnéj krajowéj względem **udzielania furmanki** dla duchownych ze strony gmin od kościoła parafialnego odległych, celem udzielania młodzieży **nauki religijnéj**.

Rada szkolna krajowa l. 8835.

Odpis kólnika do wszystkich Rad szkolnych okręgowych.

Doszło do wiadomości c. k. krajowéj rady szkolnéj, że w wielu szkołach ludowych pospolitych, przy których nie ma osobnych katechetów, nie bywa nauka religii regularnie udzielaną uczniom tego obrządku, którego przynależny duszpasterz w innéj mieszka miejscowości, a to głównie z tego powodu, że księża nie są w stanie opędzać kosztów podróży do miejsc, w których znajdują się szkoły.

Gdy nauka religii należy w szkołach ludowych do przedmiotów obowiązkowych, i dla tego w tych szkołach regularnie udzielaną być powinna, zaś starannie o to, jako w ogóle staranie o religijne wychowanie młodzieży jest zarówno obowiązkiem kościoła jak i jego wyznawców, przeto zarządzi c. k. okręgowa rada szkolna, ażeby wszędzie gdzie do szkoły ludowéj, nie mającéj osobnych katechetów, uczęszcza młodżież tego obrządku, którego przynależny duszpasterz nie mieszka w miejscu szkoły, wyznawcy tego obrządku zamieszkali w miejscowościach należących do związku szkoły, posyłali po niego, **celem udzielania młodzieży szkolnéj nauki religii, furmankę,** w terminach, które w porozumieniu z nauczycielem oznaczy.

Lwów dnia 13. października 1874.

Gołuchowski, w. r.

Nr. 3896.

Nuperime integrum oppidum Gorlice ejusque Ecclesia saevo incendio conflagravit. Curatus ejusdem Ecclesiae ad Nos direxit preces, ut reaedificandae Domui Dei succurreremus; quapropter Venerabiles Fratres! adhibete operam, et juxta posse pio operi huic consummandum adjutorium ferte. Collectum quantum vel ad Consistorium vel directe ad curatum in Gorlice R. Marcellum Zabicki dirigi poterit.

E Consist. Ep. Tarn. 7. Nov. 1874.

Nr. 2828.

R. Consistorium Metropolitanum Leopoliense rit. graeci. de 11. Junii 1874. certiores Nos reddit de licentia obtenta ab alta c. r. Locumtenentia Leopoliensi de 2. Jnnii 1874 N. 4045. ad colligendas in hac provincia pias eleemosynas fine restaurandae Ecclesiae Metropolitanae ejatis ad S. Georgium; et simul exorat interventionem Nostram in opere hocce collectionis praelaudatae.

Invitamus ergo Vos Venerabiles Fratres ad opem hanc ferendam. Quantum collectum ad Consistorium Nostrum fine ulterioris transmissionis quantocyus dirigatur.

E Consist. Ep. Tarnoviae die 13. Augusti 1874.

U Pana Nowoleckiego w Krakowie wychodzą następujące dzieła:

1. Prace Kaznodziejskie ks. Józefa Szpaderskiego.
2. Historya Kościoła polskiego ks. Melchiora Bulińskiego.

Zachęcając Wielebne Duchowieństwo do nabycia onychże, załączamy poniżej warunki przedpłaty.

WARUNKI PRZEDPŁATY.

Prace kaznodziejskie ks. Józefa Szpaderskiego wyjdą w dwóch działach a w 6 tomach, obejmujących przeszło 120 arkuszy druku.

Przedpłata na obydwa działy w Galicyi i WKs. Krakowskim 8 złr. W Prusach 5 tal. 10 sgr. W Królestwie polskim 5 rsr. 40 kop. — Przedpłatę ujszczać można w 4 ratach, to jest: przy zaprenumerowaniu 2 złr., 1 tal. 10 sgr., 1 rs. 40 kop. i przy odbiorze każdego tomu 1 złr. 50 c., 1 tal. 1 rsr. Tom V. i VI. otrzymają prenumeratorowie już bez żadnej dopłaty.

Prenumerata osobno na pojedynczy dział pod następującemi warunkami:

I. *Homilje i nauki parafjalne*, w 3 tomach, 60 kilka arkuszy druku. Przedpłata 4 złr. 50 c., 3 tal, 3 sr.

II. *Kazania o tajemnicach religji, ku czci N. Marji P., świętych pańskich, i przygodne oraz nauki o męce Pańskiej, mowy pogrzebowe, przymówienia* i t. d. w 3 tomach, około 60 arkuszy druku. Przedpłata 4 złr. 50 c., 3 tal., 3 rsr.

Przy zapisaniu się na prenumeratę którego - kolwiek z dwóch powyższych działów, należy ujścić: 1 złr. 50 c., 1 tal., 1 rs., resztę zaś przy odbiorze każdego następnego tomu po 1 złr., 2 sgr., 66 1/2 kop.

Trzystu pierwszych prenumeratorów otrzymają egzemplarze na pięknym białym papiérze.

Po wyjściu każdego działu cena jego księgarska znacznie podwyższoną zostanie.

Z przedpłatą na dzieła ks. Szpaderskiego można przesłać przedpłatę na dzieło, ks. M. Bulińskiego. *Historja kościoła polskiego*, w 4 tomach.

Dla PP. słuchaczy Stej Teologii i ks. Wikarjuszów życzących sobie posiadać dzieła ks. Szpaderskiego oraz ks. Bulińskiego, rozkładamy przedpłatę na 10 miesięcznych rat po 2 fl. 30 c. w. a., którą to kwotę bądź wprost do wydawcy bądź dla ułatwienia PP. słuchacze Stej Teologii na ręce swych WWKs. Rektorów a WWKs. Wikarjusze wprost do odpowiednich Konsystorzów przesyłać zechcą, a to dla oszczędzenia kosztów przesyłki, tak z osobna od przedpłaty, jakoteż od dzieł, które tak W. Konsystorzom jakoteż i Seminaryjum opłatnie przesyłać będziemy.

W tym razie otrzymywać będą WW. Przedpłaciciele:

po	uiszczeniu	I, II i IIIej	raty 1	tom Szpaderskiego	1 Bulińskiego.
„	„	4 i 5	„ 1	„ „	1 „
„	„	6 i 7	„ 1	„ „	
„	„	8 i 9	„ 1	„ „	1 „
„	„	10	„ 2	„ „	1 „

HISTORYA KOŚCIOŁA POLSKIEGO

przez ks. Melchiora Bulińskiego.

Prałata kapituły katedralnej sandomierskiej, b. profesora b. Akademii duchownej rzymsko-katolickiej w Warszawie.

Każdy tom pojedynczy dzieła stanowi oddzielną całość.

Dzieło którego już tom I, II i III opuściły prasę a tom IV i ostatni w tym jeszcze roku druk rozpoczętym będzie — razem 4 tomy około 150 arkuszy druku obejmujące, na białym satynowanym papierze.

Cena prenumeracyjna 12 złr., 8 talarów.

Z rozpoczęciem druku 4go tomu cena podniesioną zostanie najniezawodniej na 16 złr., 10 talr

N. 3633.

Die 7. Octobris 1874 exiit ex hac vitaterristri Excellentissimus D. Carolus Boromaeus L. B. Hanl de Kirchtreu Episcopus Reginae Hradecensis, annum aetatis 92 egressus, dierum meritorumque plenus, sacramentis moribundorum provisus, cujus animam piis praecibus commendamus.

E Consist. Ep. Tarn. 30. Octobr. 1874.

N. 3855.

Religiosa virgo Cunegundis Euphrasia Jarzębińska, annorum 33. Magistra scholae in claustro Staniątkaensi, die 30. Octobris 1874. in domino obdormivit, cujus animam VV. Confratribus, fine dicandi ipsi Memento! ad Aram, hisce perimpense commendamus.

E Consist. Ep. Tarnoviae 5. Nov. 1874.

Commendantur piis ad aram praecibus animae defunctorum presbyterorum:

1. Thomae de Ortyniec Ortyński presbyteri jubilati, Curati in Ciężkowice mortui die 11. Aug. 1874. anno aetatis 86., sacerdotii 59.
2. Alexandri Sandewicz, Curati in Łukowica mortui die 23. Aug. 1874. anno aetatis 72. sacerdotii 45.
3. Josephi Fox presbyteri jubilati, Curati in Zebrzydowice mortui die 22. Sept- anno aetatis 75. sacerdotii 51.
4. Pauli Stanczykiewicz cooperatoris in Wietrzychowice mortui die 11. Nov. 1874. anno aetatis 70. sacerdotii 38.

Duo ultimi Consociationi dioecesanae pro felici morte adscripti erant, hinc pro cujusvis anima quilibet confratrum societatis unum Missae sacrificium peragere obligatur.

E Consist. Ep. Tarnov. 9. Oct. 1874.

N. 3882.

Wykaz wylosowanych na dniu 31. paźdz. 1874 obligacyj funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego i Galicyi wschodniej.

Obwieszczenie.

Przy losowaniu obligacyj indemnizacyjnych uskutecznionem na dniu 31. października 1874 zostały następujące obligacje do spłaty wylosowane, a mianowicie:

A) funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego:

(XXXIII. Losowanie.)

na **50** złr. z kuponami: Nr. 49, 142;

na **100** złr. z kuponami: Nr. 3, 122, 153, 413, 811, 978, 1.136, 1.390, 1.482, 1.509, 1.525, 1.527, 1.593, 1.620, 1.641, 1.704;

na **500** złr. z kuponami: Nr. 40, 50, 51;

na **1.000** złr. z kuponami: Nr. 117, 280, 786, 862, 867, 921, 1.162, 1.282, 1.286, 1.314, 1.461;

na **5.000** złr. z kuponami: Nr. 12;

i Lit. **A**. Nr. 21 na 6.100 złr. i Nr. 207 na 30.000 złr. z częściową kwotą 4.700 złr.

B) funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej:

(XXXIII. Losowanie.)

na **50** złr. z kuponami: Nr. 40, 329, 425, 433, 474, 648, 715, 866, 967, 1.087, 1.144, 1.408, 1.414, 1.421, 1.626, 1.722, 2.013, 2.053, 2.306, 3.002, 3.104, 3.214, 3.269, 3.440, 3.612, 3.776, 3.784, 3.810, 4.485, 4.521, 4.702, 4.824, 4.835, 4.868, 4.881, 4.897;

na **100** z kuponami:

Nr. 6, 67, 122, 348, 441, 626, 637, 639, 820, 1.617, 1.682, 2.047, 2.077, 2.151, 2.200, 2.251, 2.444, 2.486, 2.540, 2.594, 2.918, 2.947, 2.948, 2.999, 3.174, 3.407, 3.784, 3 852, 3.949, 4.049, 4.385, 4.523, 4.574, 4.620, 4.675, 4.677, 4.729, 4.747, 4 884, 5.002, 5.053, 5.179, 5.227, 5.390, 5.402, 5.467, 5.545, 5.706, 5.722, 6.008, 6.085, 6.138, 6 313, 6.634, 6.635, 6.810, 6.894, 6.951, 6.990, 7.296, 7.461, 7.481, 7.975, 8.189, 8.353, 8.403, 8.507, 8.618, 8.624, 8.693, 9.010, 9.282, 9.432, 9.476, 9.501, 9 731, 10.204, 10.299, 10.556, 10.606, 10.650. 10.772, 10.910, 10.918, 10.947, 11.078, 11.190, 11.278, 11.283, 11.345, 11.489, 11.699, 11.793, 11.930, 11.992, 12.001, 12.103, 12.324, 13.416, 13.585, 13.887, 14.080, 14.113, 14.130, 14.253, 14.273, 14.302, 14.345, 14.422, 14.527, 14.537, 14.888, 15.221, 15.240, 15.247, 15.332, 15.461, 15.657, 15.691, 15.798, 15.857, 15.940, 15.944, 16.087, 16.360, 16.511, 16 826, 16.835, 17.057, 17.098, 17.150, 17440, 17.520, 17.592, 17.728, 17.812, 17.900, 17.910, 17.913, 18.016, 18.040, 18.216, 18.222, 18.414, 18.449, 18.460, 18.739, 18.767, 18 805, 19.088, 19.196, 19.226, 19.304, 19.348, 19.630, 19.682, 19.858, 20.048, 20.281, 20.301, 20.378, 20.450, 20.503, 20.610, 20.851, 21.076, 21.196, 21.274, 21.389, 21.566, 21.727, 21.948, 22.506, 22.587, 22.634, 22.700, 22.916, 22.991, 23.143, 23.146, 23.151, 23.195, 23.464. 23.549, 23.617, 23.794, 23.861, 24.044, 24.051, 24.429, 24.452, 24.598, 24.619, 24.908, 24.978, 24.979, 25.213, 25.315, 25.447, 25.463, 25.548, 25.553, 25.664, 25.746, 25.805, 25.825, 26.007, 26.013, 26.028, 26.068, 26.124, 26.144, 26.322, 26.564, 26.578, 26.690, 26.750, 26.909, 26.932, 26.955, 27.038, 27.062.

na **500** złr. z kuponami

Nr. 265, 377, 389, 390, 637, 784, 935, 941, 965, 1.270, 1.276, 1.323, 1.328, 1.405, 1.434, 1.496, 1.980, 2.075, 2.106, 2.167, 2.287, 2.374, 2.580, 2.746, 2 808, 2.897, 3.096, 3.214, 3.529, 3.546, 3.563, 3.605, 3.740, 3.968. 4.076, 4.213, 4.546, 4.584, 4.612, 4.674, 4.743, 4.969, 5.051, 5.185.

na **1.000** złr. z kuponami:

Nr. 247, 330, 419, 684, 694, 695, 725, 751, 1.011, 1.043, 1.083, 1.139, 1.333, 1.482, 1.503. 1.587, 1.792, 1.902, 2.315, 2.470, 2.503, 2 600, 3 033, 3.065, 3.223, 3.358, 3.367, 3.510, 3.577, 3.647. 3.674, 3.696, 3.925, 4.095, 4.220, 4.242, 4.347, 4.420, 4.522. 4.685, 4.771, 4.868, 4.992, 5.505, 5.771, 5 819, 6.044, 6.166, 6.332, 6.752, 7.155, 7.235, 7.338, 7.542, 7.572, 7.639, 7.703, 7.776, 7.819, 7.882, 8.288, 8.324, 8 329, 8.378, 8.465, 8.479, 8.485, 8.837, 8.885, 8.954, 9.100. 9.217, 9.232, 9.236, 9.241, 9.709, 9.773, 9.800, 9.962, 9.964, 10.199, 10.294, 10.311, 10.481, 10.531, 10.599, 10.706, 10.809, 10.876. 11.346, 12.145. 12.218, 12.299, 12.302, 12.336, 12.386, 12.399, 12.574, 12.819, 12.883, 12,916, 13.151, 13.227, 13.247.

na **5 000** złr. z kuponami: Nr. 65, 131, 516, 708, 778, 908, 1.020;

na **10.000** złr. z kuponami: Nr. 220, 484, 486, 537, 610.

i Lit. **A**. Nr. 136 na 80 złr. Nr. 2.053 na 550 złr. Nr. 3 639 na 1.650 złr. Nr. 4.211 na 150 złr. Nr. 5.065 na 6.300 złr. Nr. 583 na 710 złr. Nr. 2.164 na 100 złr. Nr. 3.726 na 50 złr. Nr. 4.263 na 410 złr. Nr. 5.148 na 100 złr. Nr. 801 na 10.580 złr. Nr. 2.206 na 2.130 złr. Nr. 3.729 na 300 złr. Nr. 4.332 na 350 złr. Nr. 5.188 na 50 złr. Nr. 934 na 6.600 złr. Nr. 2.312 na 11.770 złr. Nr. 4.002 na 5.900 złr. Nr. 4.440 na 300 złr. Nr. 5.250 na 500 złr. Nr. 993 na 210 złr. Nr. 2.678 na 850 złr. Nr. 4.039 na 3.420 złr. Nr. 4.637 na 50 złr. Nr. 5.270 na 200 złr. Nr. 1.006 na 50 złr. Nr. 2.767 na 100 złr. Nr. 4.045 na 250 złr. Nr. 4.810 na 600 złr. Nr. 5.365 na 300 złr. Nr. 1.195 na 1.630 złr. Nr. 3.174 na 150 złr. Nr. 4.158 na 50 złr. Nr. 4.837 na 200 złr. Nr. 5.389 na 1.400 złr. Nr. 1.303 na 1.220 złr. Nr. 3.584 na 100 złr. Nr. 4.198 na 600 złr. Nr. 4.865 na 10.000 złr. Nr. 550 na 3.700 złr. z częściową kwotą 1.040 złr.

(Ciąg dalszy nastąpi)

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae die 20. Novembris 1874.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae 1874. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.